

اطهار نامه مالیاتی

به اهتمام:
اسماعیل اسماعیلی

تابستان ۱۴۰۰

taxhesaban.ir

تعریف اظهارنامه

وقتی می خواهیم چیزی را بطور رسمی به کسی بگوئیم به نحوی که بعداً بتوانیم ثابت کنیم که متن مورد نظر را به او گفته ایم ، از اظهارنامه استفاده می کنیم . همچنین وقتی می خواهیم چیزی را به کسی بدهیم و او حاضر نیست آن را بگیرد، آن را از طریق ارسال اظهارنامه به او تسلیم می کنیم. در واقع مثلاً چیزی را میخواهیم به کسی بدهیم و او حاضر به دریافت آن نیست مانند مالی از شخصی گرفته اید و موعد آن فرا رسیده است و می خواهید آن را پس بدهید و طرف مقابل ادعای امتیاز بیشتری از این بابت مطالبه می نماید که در اینصورت می توانیم اظهارنامه ارسال کنیم که بعداً مدعی از این بابت نشود و طلبش وصول شده باشد.

taxhesaban.ir

ماده ۱۵۶ قانون آیین دادرسی مدنی

هرکس می تواند قبل از تقدیم دادخواست، حق خود را به وسیله **اظهارنامه** از دیگری مطالبه نماید، مشروط بر اینکه موعد مطالبه رسیده باشد. بطور کلی هرکس حق دارد اظهاراتی را که راجع به معاملات و تعهدات خود با دیگری است و بخواهد بطور رسمی به وی برساند ضمن **اظهارنامه** به طرف ابلاغ نماید.

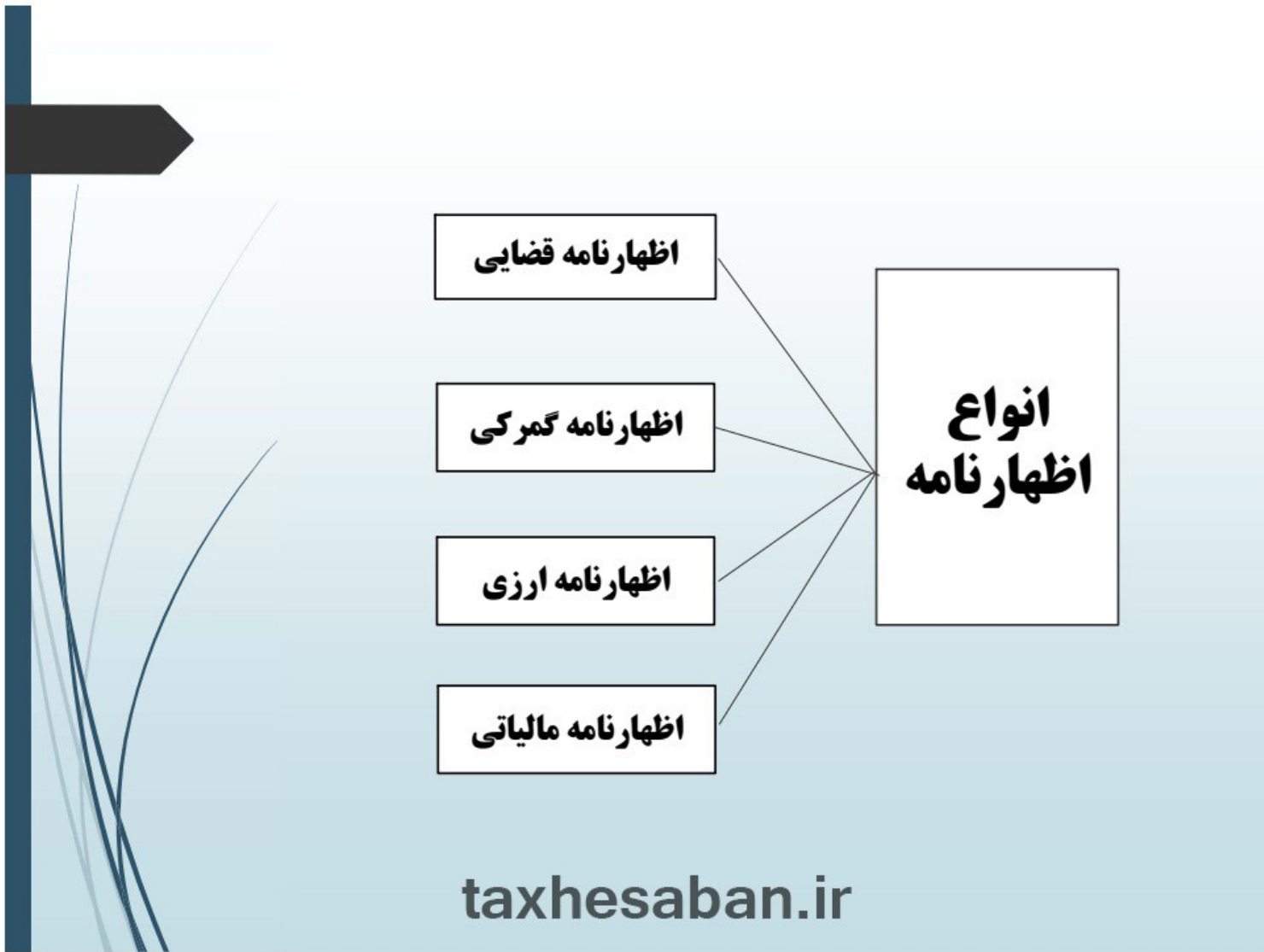
تعریف اظهارنامه مالیاتی

اظهارنامه مالیاتی یک کارنامه مالی است که اشخاص اعم از حقیقی در اثر تجارت و کسب و کار برای یکسال مالیاتی به اداره امور مالیاتی ذیربط تسلیم می نمایند که در حال حاضر ارسال آن بصورت الکترونیکی و از طریق سامانه سازمان امور مالیاتی کشور خواهد بود.

taxhesaban.ir

فرم اظهارنامه مالیاتی

مطابق مواد ۱ و ۳ آئین نامه اجرائی ماده ۹۵ اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم که به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارائی رسیده است فرم مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی تعیین شده است.

انواع اظهارنامه مالیاتی

۱. اظهارنامه مالیات بر عملکرد اشخاص حقوقی
۲. اظهارنامه مالیات بر عملکرد مشاغل (گروه اول، گروه دوم و گروه سوم)
۳. اظهارنامه اجاره املاک
۴. اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده

مراحل و پروسه‌ی تکمیل اظهارنامه‌ی الکترونیکی

نکته ۱: مؤدی مالیاتی می‌بایست کلیه فعالیت و درآمدهای خود را در هنگام تسلیم اظهارنامه مالیاتی به نحوه صحیح درج نماید در غیر اینصورت مطابق اسناد و مدارک مثبت و احراز شده فعالیت و درآمد کتمان شده مشمول جریمه شده و همانند عدم تسلیم اظهارنامه با آن رفتار می‌گردد.

نکته ۲: چنانچه مؤدی مالیاتی از تسلیم اظهارنامه مالیاتی، ترازنامه و حساب سودوزیان در ۳ سال اقدام ننماید علاوه بر جریمه غیر قابل بخشش ماده ۱۹۲ و ۱۹۳ قانون مشمول جرم مالیاتی نیز گردیده است.

taxhesaban.ir

ترتیب و مواعد زمانی اظهارنامه‌ی الکترونیکی

تبصره ۱ ماده ۱۴۶ مکرر: ارائه اظهارنامه مالیاتی، دفاتر و یا اسناد و مدارک موضوع ماده (۹۵) این قانون در موعد مقرر به ترتیبی که قانون و حسب مورد برای اسناد و مدارک از سوی سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد.

تفاوت بارز اظهارنامه مالیاتی عملکرد ۹۸ و ۹۹ نسبت به قبل

به موجب ماده ۹۷ اصلاحیه ۹۴/۰۴/۳۱ قانون مالیاتهای مستقیم و آئین نامه ماده ۲۱۹ قانون مزبور در صورت تسلیم اظهارنامه مالیاتی مطابق مقررات قانونی تعیین درآمد مشمول مالیات بصورت برآوردی از سوی اداره امور مالیاتی فاقد محمل قانونی است و در صورت عدم تسلیم اظهارنامه از سوی مؤدی، اداره امور مالیاتی بر اساس فعالیت و اطلاعات اقتصادی مؤدی رأساً نسبت به تهیه اظهارنامه مالیاتی اقدام می نماید.

تفاوت بارز اظهارنامه مالیاتی عملکرد ۹۸ و ۹۹ نسبت به قبل

در صورتی که برای عملکرد سالهای ۹۸ و ۹۹ و سالهای آتی مؤدی مالیاتی از تسلیم اظهارنامه مالیاتی امتناع نماید و نسبت به مبلغ مالیات مندرج در برگ تشخیص مالیات اعتراض داشته باشد این قبیل مودیان می بایست ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ برگ تشخیص نسبت به ارائه اظهارنامه مالیاتی اقدام نمایند در غیراینصورت اعتراض وارد نبوده و مالیات قطعی می گردد.

با عدم ارائه دفاتر در شیوه رسیدگی جدید چگونه رفتار می شود؟

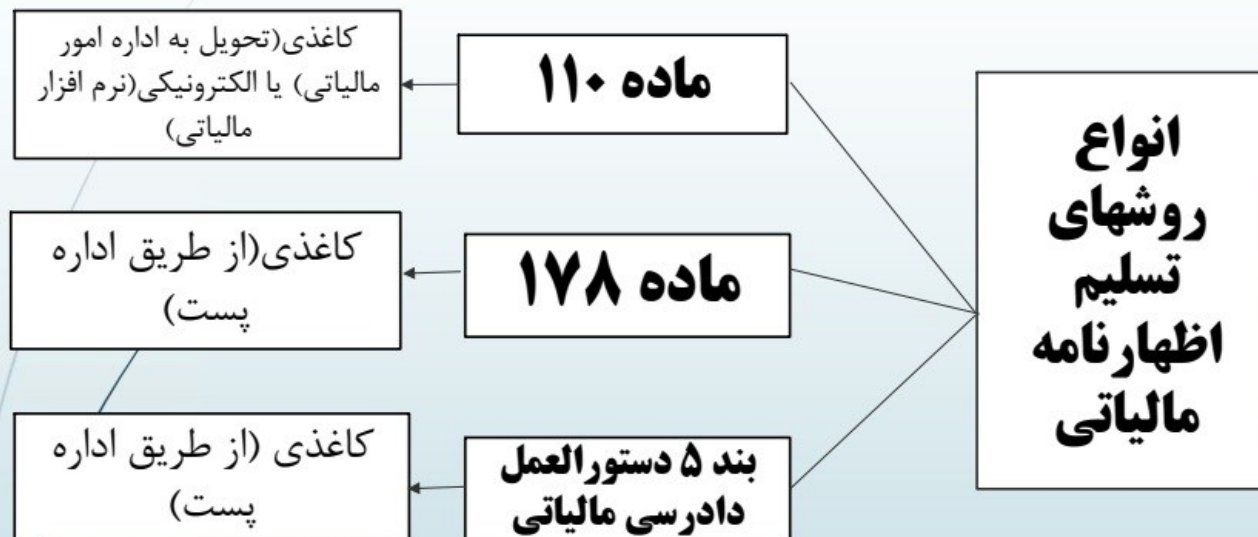
به موجب آئین نامه موضوع ماده ۲۱۹ اصلاحیه قانون در صورت درخواست گروه رسیدگی چنانچه مؤدی مالیاتی که در دوره نرخ صفر مالیاتی نباشد در صورت عدم ارائه دفاتر صرفاً مشمول جریمه موضوع ماده ۱۹۳ اصلاحیه ۹۴/۰۴/۳۱ ق.م.م خواهد شد.

ماده ۱۵۵ قانون مالیاتهای مستقیم

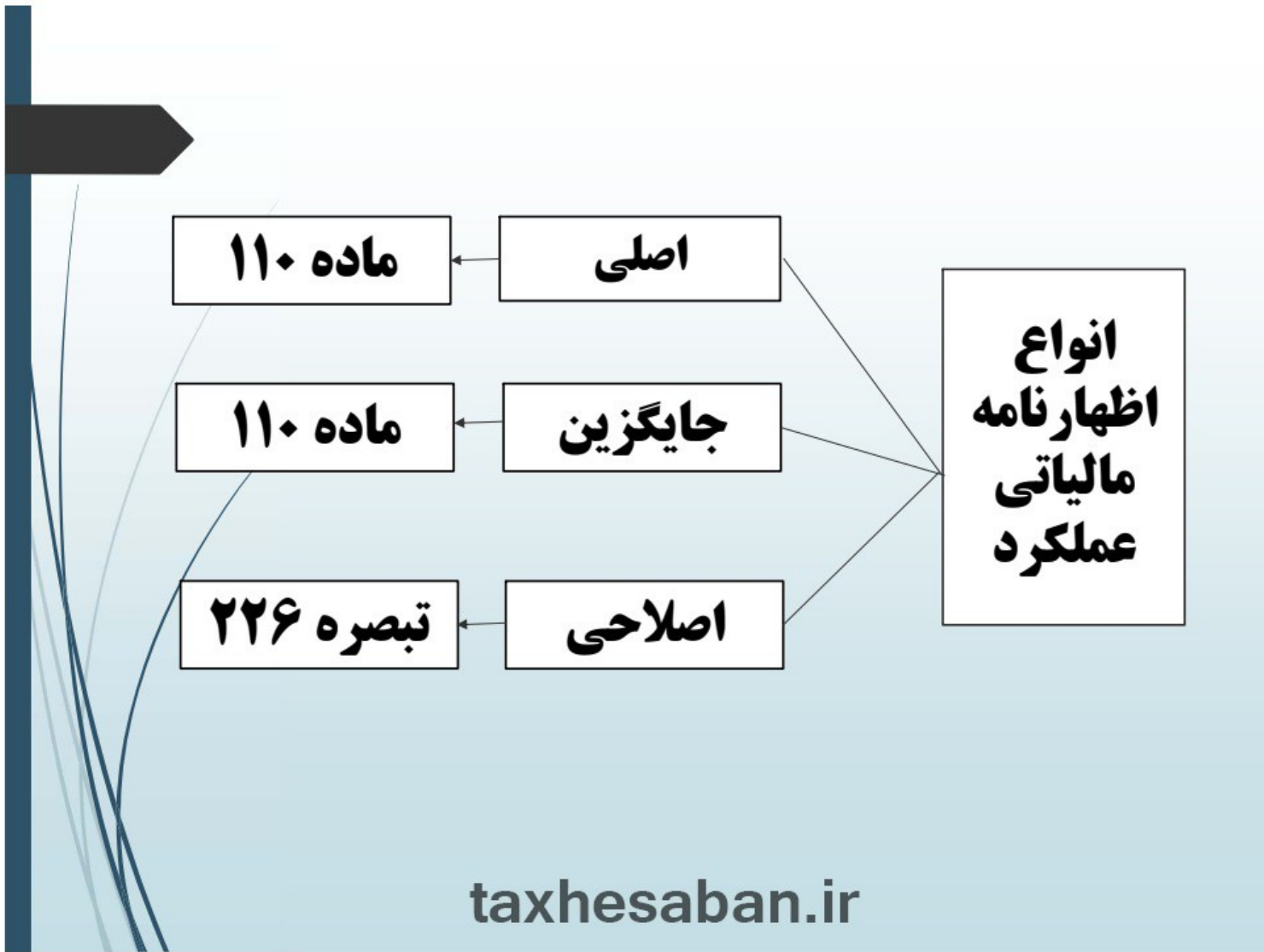
سال مالیاتی

ماده ۱۵۵ قانون مالیاتهای مستقیم

سال مالیاتی عبارت است از **یک سال شمسی** که از اول فروردین ماه هر سال شروع و به آخر اسفند ماه همان سال ختم می شود لکن در مورد اشخاص حقوقی مشمول مالیات که **سال مالی** آنها به موجب اساسنامه با سال مالیاتی تطبیق نمی کند درآمد سال مالی آنها به جای **سال مالیاتی** مبنای تشخیص مالیات قرار می گیرد و موعد تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان و سر رسید پرداخت مالیات آنها چهار ماه شمسی پس از سال مالی می باشد.

نکته: در هنگام پست اظهارنامه مالیاتی حتماً عبارت اظهارنامه مالیاتی در رسید پستی درج گردد. تاریخ تحویل به پست به منزله تاریخ تسلیم اظهارنامه مالیاتی می باشد.

ماده ۱۱۰ قانون مالیاتهای مستقیم

اشخاص حقوقی مکلف اند اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان متکی به دفاتر و اسناد و مدارک خود را حداکثر تا چهار ماه پس از سال مالیاتی همراه با فهرست هویت شرکا و سهامداران و حسب مورد میزان سه مالشرکه یا تعداد سهام و نشانی هر یک از آنها را به اداره امور مالیاتی که محل فعالیت اصلی شخص حقوقی در آن واقع است تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند. پس از تسلیم اولین فهرست مزبور، تسلیم فهرست تغییرات در سنوات بعد کافی خواهد بود. محل تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات اشخاص حقوقی خارجی و مؤسسات مقیم خارج از ایرا که در ایران دارای اقامتگاه یا نمایندگی نمی باشند تهران است .

ماده ۱۱۰ قانون مالیاتهای مستقیم

حکم این ماده در مورد کارخانه داران و اشخاص حقوقی در دوران معافیت نیز جاری خواهد بود.

تبصره: اشخاص حقوقی نسبت به درآمدهایی که طبق مقررات این قانون نحوه دیگری برای تشخیص آن مقرر شده است مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی جداگانه که در فصلهای مربوط پیش بینی شده است نیستند.

تبصره ماده ۲۲۶ قانون مالیاتهای مستقیم

اظهارنامه مالیاتی اصلاحی

taxhesaban.ir

تبصره ماده ۲۲۶ قانون مالیاتهای مستقیم

تبصره: به مؤدیان مالیاتی اجازه داده میشود در صورتی که به نحوی از انحاء در اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان تسلیمی از نظر **محاسبه اشتباهی** شده باشد، با ارائه مدارک لازم ظرف **یک ماه** از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه نسبت به رفع اشتباه اقدام و اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان اصلاحی را حسب مورد تسلیم نماید و در هر حال تاریخ تسلیم اظهارنامه مؤدی تاریخ تسلیم اظهارنامه اول می باشد.

تبصره ماده ۲۲۶ قانون مالیاتهای مستقیم

نکته : منظور از محاسبه اشتباهی در مفاد تبصره ماده ۲۲۶ بر خلاف تصور همگان منحصرأً به چهار عمل اصلی ریاضی نبوده و در مواردی ممکن است مؤدی کلیه وقایع مالی و پولی را در دفاتر و اسناد و مدارک ابرازی ثبت نموده ولی در اظهارنامه مالیاتی اشتبهاً آنرا انتقال و منعکس نموده باشد که حتی در اینصورت با تغییر ترازنامه و حساب سود و زیان خلی به اعتبار اظهارنامه اصلاحی وارد نیست.

بخشنامه سازمان به شماره ۱۲۱۹/۲۰۰/ص مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۰۷ در خصوص تبصره ماده ۲۲۶

به مؤدیان مالیاتی اجازه داده می شود در صورتیکه به نحوی از انحاء در اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان تسلیمی از نظر محاسبه اشتباهی شده باشد، با ارایه مدارک لازم ظرف یک ماه از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه نسبت به رفع اشتباه اقدام و اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان اصلاحی را حسب مورد تسلیم نماید و در هر حال تاریخ تسلیم اظهارنامه مودی تاریخ تسلیم اظهارنامه اول می باشد"

بنابراین به منظور وحدت رویه اجرائی مقرر می گردد:

۱. با توجه به صراحت تبصره مذکور مبنی بر تسلیم اظهارنامه اصلاحی از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه به مدت یک ماه، هر گونه اظهارنامه تسلیمی قبل از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه به عنوان اظهارنامه اصلی تلقی و آخرین اظهارنامه تسلیمی در موعد مقرر که با رعایت مقررات تسلیم شده باشد به عنوان اظهارنامه اصلی ملاک رسیدگی خواهد بود.

**بخشنامه سازمان به شماره ۱۲۱۹/۲۰۰/ص مورخ
۱۳۹۲/۰۷/۰۷ در خصوص تبصره ماده ۲۲۶**

۲. چنانچه مودی پس از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه نسبت به تسلیم اظهارنامه اصلاحی در مهلت مقرر قانونی اقدام نموده باشد، در صورتی که مغایرت ارقام اظهارنامه اصلاحی مذکور در مقایسه با آخرین اظهارنامه تسلیمی در مهلت مقرر، ناشی از نتیجه ثبت سند حسابداری اصلاحی یا رویداد مالی پس از تسلیم اظهارنامه اصلی در دفاتر قانونی مودی نباشد، به عنوان اظهارنامه اصلاحی موضوع تبصره ماده ۲۲۶ قانون مذکور قابل قبول خواهد بود.

اظهار نظر مدیر کل دفتر فنی در خصوص تبصره ماده ۲۲۶ قانون مالیاتهای مستقیم

شماره
تاریخ
موضوع

بشمار
پیشاپوش

شماره پرونده: ۱۳۹۰/۸۲/۲۱۷۶۳ مورخ ۸۲/۱۰/۲۱ در خصوص قرار صادره از هیات حل اختلاف مالیاتی (مرحله تجدید نظر) به اطلاع می‌رساند:

چنانچه اشتباه محاسبه موضوع تبصره ۳ ماده ۲۲۶ قانون مالیاتهای مستقیم منسوب اسفندماه ۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن، صرفاً ناشی از اشتباه محاسبه عملیات مالی بوده که قبلاً در دفاتر سودی ثبت گردیده و به تبع آن در زمان اصلاح اظهارنامه، اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان تغییر خواهد نمود. در این حالت نیز موضوع از مصادیق تبصره ماده مذکور می‌باشد. و این نوع اشتباه محدود به تصحیح اشتباه در چهار عمل اصلی (محاسبات ریاضی) نخواهد بود، لیکن در صورتی که اصلاح اشتباه مربوط به انجام عملیات مالی جدید و یا ثبت اسناد و مدارک از قلم افتاده باشد، مورد از مصادیق تبصره یادشده نخواهد بود. ۱۳۹۰/۶

امیر حسن علی حکیم
مدیر کل دفتر فنی مالیاتی

دفتر فنی
تاریخ: ۱۳۹۰/۱۲/۲۵

دورنگار
۱۳۹۰/۱۲/۲۵

ماده ۲۱۰ قانون مالیاتهای مستقیم

هرگاه مؤدی مالیات قطعی شده خود را ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ برگ قطعی پرداخت ننماید اداره امور مالیاتی به موجب برگ اجرایی به او ابلاغ میکند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ کلیه بدهی خود را بپردازد یا ترتیب پرداخت آن را به اداره امور مالیاتی بدهد.

ماده ۲۱۰ قانون مالیاتهای مستقیم

تبصره ۱: در برگ اجرایی باید نوع و مبلغ مالیات ، مدارک تشخیص قطعی بدهی ، سال مالیاتی ، مبلغ پرداخت شده قبلی و جریمه متعلق درج گردد.

تبصره ۲: آن قسمت از مالیات مورد قبول مؤدی مذکور در اظهارنامه یا ترازنامه تسلیمی به عنوان مالیات قطعی تلقی میشود و از طریق عملیات اجرایی قابل وصول است

محل تسلیم اظهارنامه مالیاتی

ماده ۱۷۷ : مؤدیان مالیاتی میتوانند اظهارنامه های موضوع این قانون را که حسب مورد مکلف به تسلیم آن هستند به تفکیک با اخذ رسید به اداره امور مالیاتی محل سکونت تسلیم نمایند. در این صورت اداره امور مالیاتی مذکور باید مراتب را در پرونده مؤدی منعکس نموده و اظهارنامه تسلیمی را ظرف سه روز برای اقدام به اداره امور مالیاتی ذی ربط ارسال دارد. تسلیم اظهارنامه به اداره امور مالیاتی محل سکونت از لحاظ آثار مترتب در حکم تسلیم آن به اداره امور مالیاتی مربوط خواهد بود. حکم این ماده شامل مواردی نیز که مؤدی اظهارنامه خود را اشتباهاً به اداره امور مالیاتی دیگری در شهرستان مربوط تسلیم نماید خواهد بود.

موعد تسليم اظهارنامه مالیاتی

تبصره ۱ ماده ۱۷۷: هرگاه آخرین روز مهلت یا موعد مقرر برای تسلیم اظهارنامه یا سایر اوراقی که مؤدی مالیاتی به موجب مقررات مکلف به تسلیم آن میباشد، **مصادف** با تعطیل یا تعطیلات رسمی یا عمومی گردد اولین روز بعد از تعطیل یا تعطیلات مزبور برحسب مورد جزء مهلت یا موعد مقرر جهت تسلیم اظهارنامه یا اوراق مذکور محسوب خواهد شد.

ماده ۱۵۶ و ۱۵۷ قانون مالیاتهای مستقیم

مرور زمان مالیاتی

مهلت رسیدگی اظهارنامه های تسلیمی

ماده ۱۵۶ ق.م.م: اداره امور مالیاتی مکلف است اظهارنامه مؤدیان مالیات بر درآمد را در مورد درآمد هر منبع که در موعد قانونی تسلیم شده است حداکثر **ظرف یک سال** از تاریخ انقضای مهلت مقرر برای تسلیم اظهارنامه رسیدگی نماید. در صورتی که ظرف مدت مذکور **برگ تشخیص** درآمد صادر ننماید و یا **تا سه ماه** پس از انقضای یکسال فوق الذکر برگ تشخیص درآمد مذکور را به مؤدی ابلاغ نکند اظهارنامه مؤدی قطعی تلقی میشود و برای مودیانی که دفاتر آنان مردود و غیر قابل رسیدگی می شود دو ماه به مهلت رسیدگی یکساله اشاره شده افزوده می گردد.

ماده ۱۵۶ قانون مالیاتهای مستقیم

نکته: مهلت تسلیم اظهارنامه اشخاص حقوقی برای عملکرد سال ۹۹ که حداکثر ۱۴۰۰/۰۵/۳۱ می باشد مهلت یکسال رسیدگی به اظهارنامه مالیاتی از مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۳۱ برای اداره امور مالیاتی مبدا زمانی خواهد بود.

مهلت رسیدگی اظهارنامه مالیاتی در صورت عدم تسلیم

ماده ۱۵۷ ق.م.م: نسبت به مؤدیان مالیات بر درآمد که در موعد مقرر از تسلیم اظهارنامه منبع درآمد خودداری نموده اند یا اصولاً طبق مقررات این قانون مکلف به تسلیم اظهارنامه در سر رسید پرداخت مالیات نیستند مرور زمان مالیاتی پنج سال از تاریخ سر رسید پرداخت مالیات م یباشد و پس از گذشتن پنج سال مذکور مالیات متعلق قابل مطالبه نخواهد بود، مگر این که ظرف این مدت درآمد مؤدی تعیین و برگ تشخیص مالیات صادر و حداکثر ظرف سه ماه پس از انقضای پنج سال مذکور برگ تشخیص صادره به مؤدی ابلاغ شود.

مهلت رسیدگی اظهارنامه مالیاتی در صورت عدم تسلیم

تبصره ماده ۱۵۷ ق.م.م: در مواردی که مالیات به هر علت از غیر مؤدی مطالبه شده باشد پس از تأیید مراتب از طرف هیأت حل اختلاف مالیاتی مطالبه مالیات از غیر مؤدی در هر مرحله‌های که باشد کان لم یکن تلقی می‌گردد و در این صورت اداره امور مالیاتی مکلف است بدون رعایت مرور زمان موضوع این ماده ظرف یک سال از تاریخ صدور رأی هیأت مزبور، مالیات متعلق را از مؤدی واقعی مطالبه نماید و گرنه مشمول مرور زمان خواهد بود.

ماده ۱۸۹ قانون مالیاتهای مستقیم

مشوقات تسلیم اظهارنامه مالیاتی

taxhesaban.ir

ماده ۱۸۹ قانون مالیاتهای مستقیم

اشخاص حقوقی و همچنین اشخاص حقیقی موضوع این قانون چنانچه طی سه سال متوالی ترازنامه و حساب سود و زیان و دفاتر و مدارک آنان مورد قبول قرار گرفته باشد و مالیات هر سال را در سال تسلیم اظهارنامه بدون مراجعه به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی پرداخت کرده باشند معادل پنج درصد (۵٪) اصل مالیات سه سال مذکور علاوه بر استفاده از مزایای مقرر در ماده (۱۹۰) این قانون به عنوان جایزه خوش حسابی از محل وصولی های جاری پرداخت یا در حساب سنوات بعد آنان منظور خواهد شد.

جایزه مزبور از پرداخت مالیات معاف خواهد بود.

ماده ۱۹۰ قانون مالیاتهای مستقیم

علی الحساب پرداختی بابت مالیات عملکرد هر سال مالی قبل از سر رسید مقرر در این قانون برای پرداخت مالیات عملکرد موجب تعلق جایزه های معادل یک درصد (۱٪) مبلغ پرداختی به ازای هر ماه تا سر رسید مقرر خواهد بود که از مالیات متعلق همان عملکرد کسر خواهد شد.

نکته : مطابق مصوبه شورای عالی اقتصادی جایزه موضوع ماده ۱۹۰ به ۱.۵٪ افزایش یافت.

ماده ۱۹۲ قانون مالیاتهای مستقیم

جرایم عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی

taxhesaban.ir

ماده ۱۹۲ قانون مالیاتهای مستقیم

در کلیه مواردی که مؤدی یا نماینده او که به موجب مقررات این قانون از بابت پرداخت مالیات مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی است چنانچه نسبت به تسلیم آن در موعد مقرر اقدام نکند، مشمول جریمه **غیر قابل بخشودگی** معادل سی درصد (۳۰٪) مالیات متعلق برای اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون و ده درصد (۱۰٪) مالیات متعلق برای سایر مؤدیان می باشد.

حکم این ماده در مورد **درآمدهای کتمان شده** در اظهارنامه های تسلیمی و یا هزینه های غیر واقعی نیز جاری است.

با آرزوی تندرستی و توفیق روز افزون

اسماعیلی